

היום: דין בחוק שיהפוך את הגיור למונפול חוקי של הרבנות

מלחמת הגיור

יחודי בכותל. האם הגיור שלו יתקבל? | צילום: סבסטיאן שינר

הצעת חוק של ח"כ דוד רותם (ישראל ביתנו) מעניקה לרבנות הראשית ולרבני ערים סמכות בלעדית לגייר המשמעות: לא תהיה הכרה בגיור לא אורתודוקסי בחו"ל • יהדות התפוצות: פגיעה אנושה בקשר עם יהודי ארה"ב

מאת טובה צימוקי, ניסן שטראוכלר וצביקה ברוט

"ח"כ רותם רקח עסקה עם החרדים של-פיה הממסד האורתודוקסי בישראל יזכה לראשונה למונפול בגיור, בניגוד מוחזק לט החלטות בג"ץ, להבטחות שניתנו על ידי בכירי הפוליטיקאים ובניגוד לאינטרס הישיר של ציבור העולים ושל יהדות התפוצות. זהו חוק מסוכן המאיים על אחדותו של עם ישראל".

כך אמר אתמול הרב גלעד קריב, מנכ"ל התנועה הרפורמית בישראל, לקראת הדיון הסוער היום בוועדת החוקה בהצעת החוק של ח"כ דוד רותם (ישראל ביתנו). ההצעה מעניקה לרבנות - לראשונה בחוק - סמכות בלעדית לבצע גיור ומעניקה סמכות גיור גם לבתי-דין מיוחדים שיוקמו על ידי רבני ערים.

בהצעת החוק נאמר: "מטרת ההצעה היא לעגן בחקיקה ראשית את סמכותם של הרבנות הראשית לישראל ושל בתי-הדין הרבניים לענייני הגיור. בדרך זו, הפרקטיקה הנהוגה זה שנות דור לעניין גיורים בבתי-הדין המיוחדים והרגילים, ומעוגנת בסטטוס קוו בענייני דת ומדינה, תהיה מפורשת בחוק. כן מסדירה הצעת חוק זו את סוגיית הגיור על ידי בתי-דין מיוחדים המוקמים על ידי רבני עיר... בית-הדין המיוחד יהיה רשאי לגייר, לאשר גיור ולהכיר בו לגבי כל אזרח או תושב ארצי בתחומי ישראל והשטחים". עוד מוצע שכשירותם

של רבני עיר ומועצות מקומיות לכהן כחברי בתי-דין מיוחד לגיור תוסדר במסגרת הכללים שייקבעו על ידי מועצת הרבנות הראשית. "אני חושב שיש לי דוב בוועדה ובכנסת", אמר אתמול ח"כ רותם ל"ידיעות אחרונות": "הודעתי על כוונתי זו לראשי התנועות הרפורמית והקונסרבטיבית והבהרתי שאין לכך זיקה לגיורים שהם עודכים בחו"ל. קיימת בעיה קשה בישראל לאזרחים המשרתים בצבא ואין הכרה ביהדותם. החוק יקל על גיורים של עולים, על נישואיהם ועל ביטול נישואים גיורים".

ח"כ יוחנן פלסנר (קדימה) וח"כ שלמה מור-לה, נציג "קדימה" בוועדת החוקה, שיגרו אמש מכתב לרותם בבקשה שיימנע מלהעלות את הצעתו להצבעה. "דווקא כעת, כשאנו זקוקים להידוק היחסים עם יהודי ארה"ב אל מול מסע הדה-לגיטימציה נגד ישראל בעולם, מקרמת הממשלה חוק שכל-כולו עסקה פוליטית בלתי לגיטימית שמעניקה למפלגות החרדיות בלתי-עריות על הגיור ולישראל ביתנו את היכולת ליצור ספין פוליטי", אמר ח"כ פלסנר.

כצפוי, הצעת החוק מעוררת סערה וחשש בקרב יהדות התפוצות. מיליוני יהודים בעולם שייכים לקהילות הרפורמיות והקונסרבטיביות, ורבים מהגיורים געשים שם. מתן מונפול חוקי על כל נושא הגיור לרבנות עלול לפסול מהמתגיירים בגיורים אלטרנטיביים בחו"ל כל זכות של הכרה ביהדותם. מעבר לכך ישנה תרעומת בגלל סעיף בחוק, שבו

נאמר כי מי שביקר בעבר בישראל שלא מכוח חוק השבות והתגייר לאחר מכן - עלול שלא לקבל מעמד של עולה.

"יש פה מאבק בין ביני לליברמן, כשהמטרה של ליברמן היא להביך את ביני בפני יהדות אמריקה אחרי ביקורו המוצלח שם", אמרו גור דמים ביהדות התפוצות. לרבניהם, הם יפעילו לחצים כדי למנוע משבר בין יהדות העולם לבין מדינת ישראל. "בחורשים האחרונים ניהלנו מגעים אינטנסיביים עם שרי הממשלה ועם אנשי לשכת ראש הממשלה במטרה להגיע לנוסח מוסכם שלא יפגע ביהדות הלא-אורתודוקסית ובמקום היחסים הערין והחינוכי עם יהודי התפוצות", אמר אמש עו"ד יזהר הס, מנכ"ל התנועה המסורתית. "סוכם על הקמת ועדה משותפת שתפקידה יהיה לקדם את הגור שא בזהירות הראויה. והנה הבוקר אנו למדים כי יו"ר ועדת החוקה, חבר הקואליציה, החליט להתעלם מהתהליך הרגיש הזה ופוגע בפגיעה ישירה באחד מנכסיה האסטרטגיים החשובים של ישראל - הקשר עם יהודי ארה"ב. אנחנו קוראים לראש הממשלה להתערב ולעצור את הצעת החוק השערורייתית".

אבל גם בקרב החרדים אין תמיכה גורפת בהצעה החוק. אמש עוד נערכו התייעצויות בסיעות החרדיות - בפרט ביהדות התורה - כדי להחליט כיצד לנהוג לקראת ההצבעה היום. "לא מקובל עלינו שתתקיים הצבעה לפני שיוכרר היטב כי המתווה הסופי יהיה בהתאם לסיכום", אמר אתמול גורם המקורב לנושא.

גורמים ביהדות התפוצות: "מאחורי החוק יש מאבק בין ביני לליברמן, כשהמטרה של ליברמן היא להביך את ביני בפני יהדות אמריקה אחרי ביקורו המוצלח שם"

חוק הגיור: פתרון או בכייה לדורות

המפסידים	המרוויחים
יהדות התפוצות	הרבנות הראשית
התנועות הרפורמית והקונסרבטיבית	רבני הערים
מי שעבר גיור לא אורתודוקסי בחו"ל	מי שהוטל ספק בגיור האורתודוקסי שעבר
חוגים חרדיים שיימצאו עצמם מחוץ להגדרת החוק	עולים שגיורם בספק

הרבה ג'ולי שונפלד

חוק הרפני

אני חרדה מחוק הגיור שמאיים ח"כ דוד רותם לחוקק היום. זהו חוק הרפני. אם יתקבל חלילה, מדובר בפגיעה חסרת תקדים, חריפה וקשה מאין כמוה בקשר בין ישראל לעם היהודי בתפוצות.

החקיקה החדשה תוציא אותי מחוץ לג'ולי בניסיון להתמודד עם השתלטות החרדים על הרבנות הראשית בישראל, מוכן ח"כ רותם למכור את אחיו, אותנו. על מנת שמפלגת ש"ס תתמוך בחוק שלו, שיאפשר לרבני ערים לגייר, הוא משליך את רוב חלקיו של העם היהודי, כלומר את כל מי שאיננו אורתודוקס.

זו חקיקה שמפלה באופן בוטה ופוגעני את היהדות הרפורמית והקונסרבטיבית-מסורתית. שתי התנועות מגיירות בישראל מדי שנה מאות אנשים, שבהתאם לפסיקת בית המשפט זכאים להירשם במרשם האוכלוסין כיהודים. והנה, משפט אחד בחוק של רותם - וגורלם נחרץ.

סעיף אחר בחוק מבחין, לראשונה בתולדות ספר החוקים הישראלי, בין זכויותיהם של יהודים-מלידה ליהודים-מבחירה. לפי רותם, מי שנכנס אי פעם לישראל כלא-יהודי, לא יוכל לעולם לזכות באזרחות ישראלית על פי חוק השבות. הוא מנמק את העניין בחשש מפני מה גרים לא-חוקיים. אך רותם יודע שהחשש מורפך. התנועות הרפורמית והמסורתית מקפידות הקפדה יתרה שאיש לא ינצל לדעה את תהליך הגיור באמצעותן.

בימים אלה, שבהם אנו נאבקים נגד הדה-לגיטימציה של ישראל ברחבי העולם, מגיע ח"כ רותם ועושה לנו, לאחיו ולאחיותיו, דה-לגיטימציה מכוערת. האם ישראל יכולה להרשות לעצמה לאבד אותנו? האם אנחנו יכולים להרשות לעצמנו לאבד את הקשר עם ישראל? לא. זה יהיה אסון.

הרבה ג'ולי שונפלד היא ראש כנסת הרבנים העולמית של היהדות הקונסרבטיבית.